

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ ବାଜସନେୟୀ କାଣ୍ବ ସଂହିତା

(शुक्ल यजुर्वेद - वाजसनेयी काण्व संहिता)

(Shukla Yajurveda - Vaajasaneyi Kaanva Samhitaa)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦନା

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିଷଦ,
ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ସେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋତାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,
ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଓ ଅପ୍ୟାୟ

॥ ଅଧ୍ୟାୟଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ॥

ଦେବସ୍ୟ ତ୍ୱା ସବିତୁଃ ପ୍ରସବେଶ୍ଚିନୋର୍ବାହୁଭ୍ୟାଂ ପୁଷ୍ଟୋ ହସ୍ତାଭ୍ୟାମ୍ ।
ଆ ଦଦେଂଦିତୈଃ ରାସ୍ନାସି ॥୧॥ ୧

ଇଲ ଏହ୍ୟଦିତ ଏହି ସରସ୍ତୁଭ୍ୟେହି । ଅସାବେହ୍ୟସାବେହ୍ୟସାବେହି ॥୨॥ ୨

ଅଦିତୈଃ ରାସ୍ନାସୀନ୍ନାଶ୍ୟା ଉଷ୍ଣୀଷଃ । ପୁଷାସି ଘର୍ମାୟ ଦୀଷ୍ଠ ॥୩॥ ୩

ଅଶ୍ୱିଭ୍ୟାଂ ପିନ୍ଦୁସ୍ତୁ ସରସ୍ତୁତୈଃ ପିନ୍ଦୁସ୍ତେନ୍ନାୟ ପିନ୍ଦୁସ୍ତୁ ।
ସ୍ୱାହେନ୍ଦ୍ରବସ୍ତ୍ରାହେନ୍ଦ୍ରବସ୍ତ୍ରାହେନ୍ଦ୍ରବତ୍ ॥୪॥ ୪

ୟସ୍ତେ ସ୍ତନଃ ଶଶୟୋ ଯୋ ମୟୋଭୂୟୋ ରତ୍ନଧା ବସୁବିଦ୍ୟଃ ସୁଦତ୍ରଃ ।
ୟେନ ବିଶ୍ୱା ପୁଷ୍ୟସି ବାୟାଶି ସରସ୍ତୁତି ତମିହ ପାତବେକଃ । ଉର୍ବନ୍ତୁରିକ୍ଷମନ୍ତେମି ॥୫॥ ୫

ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦୋଂସି ତ୍ରେଷ୍ଟୁତଂ ଛନ୍ଦୋଂସି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀଭ୍ୟାଂ
ତ୍ୱା ପରି ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟନ୍ତରିକ୍ଷେଶୋପ ଯଜ୍ଞାମି ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଶ୍ୱିନା ମଧୁନଃ ସାରଘସ୍ୟ ଘର୍ମଂ ପାତ ବସବୋ ଯଜତ ବାଚ୍ ।
ସ୍ୱାହା ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମୟେ ବୃଷ୍ଟିବନୟେ ॥୬॥ (୧) ୬

ସମୁଦ୍ରାୟ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହା ସରିରାୟ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହା ।
ଅନାପୃଷ୍ୟାୟ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହାପ୍ରତିପୃଷ୍ୟାୟ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହା ॥
ଅବସ୍ୟବେ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହାଶିମିଦାୟ ତ୍ୱା ବାତାୟ ସ୍ୱାହା ॥୭॥ ୭

ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ୱା ବସୁମତେ ରୁଦ୍ରବତେ ସ୍ୱାହେନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ୱାଦିତ୍ୟବତେ ସ୍ୱାହା ।
ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ୱାଭିମାତିନ୍ନେ ସ୍ୱାହା ସବିତ୍ରେ ତ୍ୱ ରତ୍ନମତେ ବିଭୁମତେ ବାଜବତେ ସ୍ୱାହା
ବୃହସ୍ପତୟେ ତ୍ୱା ବିଶ୍ୱଦେବ୍ୟାବତେ ସ୍ୱାହା ॥୮॥ ୮ (୨୦୩୭)

ୟମାୟ ଡ୍ଵାଙ୍ଗିରସ୍ତୃତେ ପିତୃମତେ ସ୍ଵାହା ।
ସ୍ଵାହା ଘର୍ମାୟ ସ୍ଵାହା ଘର୍ମଃ ପିତ୍ରେ ॥୩॥ (୯)

ବିଶ୍ଵା ଆଶା ଦକ୍ଷିଣସମ୍ବର୍ଦ୍ଧାନ୍ନେବାନୟାଲିହ ।
ସ୍ଵାହାକୃତସ୍ୟ ଘର୍ମସ୍ୟ ମଧୋଃ ପିବତମଶ୍ଚିନା ॥୪॥ ୧୦

ଦିବି ଧା ଇମଂ ଯୁଜ୍ଞମିମଂ ଯୁଜ୍ଞଂ ଦିବି ଧାଃ ।
ସ୍ଵାହାଗ୍ନୟେ ଯୁଜ୍ଞିୟାୟ ଶଂ ଯଜୁର୍ଭ୍ୟଃ ॥୫॥ ୧୧

ଅଶ୍ଵିନା ଘର୍ମଂ ପାତଃ ହାବ୍ଦାନମହର୍ଦିବାଭିରୁତିଭିଃ ।
ତନ୍ନାୟିଣେ ନମୋ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀଭ୍ୟାମ୍ ॥୬॥ ୧୨

ଅପାତାମଶ୍ଚିନା ଘର୍ମମନୁ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଅମଂସାତାମ୍ । ଇହୈବ ରାତୟଃ ସନ୍ତୁ ॥୭॥ ୧୩

ଇଷେ ପିନ୍ଦୁସ୍ଵୋର୍ଜେ ପିନ୍ଦୁସ୍ଵ ବ୍ରହ୍ମଣେ ପିନ୍ଦୁସ୍ଵ କ୍ଷତ୍ରାୟ ପିନ୍ଦୁସ୍ଵ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀଭ୍ୟାଂ ପିନ୍ଦୁସ୍ଵ ।
ଧର୍ମାସି ସୁଧର୍ମାମେନ୍ୟସ୍ତେ ନୃମ୍ଣାନି ଧାରୟ ବ୍ରହ୍ମ ଧାରୟ କ୍ଷତ୍ରଂ ଧାରୟ ବିଶଂ ଧାରୟ ॥୮॥ (୨) ୧୪

ସ୍ଵାହା ପୂଷ୍ଟେ ଶରସେ ସ୍ଵାହା ଗ୍ରାବଭ୍ୟଃ ସ୍ଵାହା ପ୍ରତିରବେଭ୍ୟଃ ।
ସ୍ଵାହା ପିତୃଭ୍ୟ ଉର୍ଧ୍ଵବର୍ହିର୍ଭ୍ୟୋ ଘର୍ମପାବଭ୍ୟଃ ସ୍ଵାହା
ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀଭ୍ୟାଃ ସ୍ଵାହା ବିଶ୍ଵେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ॥୯॥ ୧୫

ସ୍ଵାହା ରୁଦ୍ରାୟ ରୁଦ୍ରହୃତୟେ ସ୍ଵାହା ସଂ ଜ୍ୟୋତିଷା ଜ୍ୟୋତିଃ ।
ଅହଃ କେତୁନା ଭୂଷତାଃ ସୁଜ୍ୟୋତିର୍ଜ୍ୟୋତିଷା ସ୍ଵାହା ରାତ୍ରିଃ କେତୁନା ଭୂଷତାଃ
ସୁଜ୍ୟୋତିର୍ଜ୍ୟୋତିଷା ସ୍ଵାହା ।

ମଧୁ ଦୁତମିନ୍ଦ୍ରତମେ ଅଗ୍ନା ଅଶ୍ୟାମ ତେ ଦେବ ଘର୍ମ ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ମା ମା ହିଂ ସୀଃ ॥୧୦॥ (୩) ୧୬

ଅଭୀମଂ ମହିମା ଦିବଂ ବିପ୍ରୋ ବଭୂବ ସପ୍ରଥାଃ ।
ଉତ ଶ୍ରବସା ପୃଥିବୀଂ ସଂ ସୀଦସ୍ଵ ମହାଂ ଅସି ରୋଚସ୍ଵ ଦେବବୀତମଃ ।
ବି ଧୂମମଗ୍ନେ ଅରୁଷଂ ମିୟେଧ୍ୟ ସୃଜ ପ୍ରଶସ୍ତ ଦର୍ଶତମ୍ ॥୧୧॥ (୪) ୧୭

ୟା ତେ ଘର୍ମ ଦିବ୍ୟା ଶୁଗ୍ୟା ଗାୟତ୍ରୀଃ ହବିର୍ଧାନେ ।
ସା ତ ଆ ପ୍ୟାୟତାଂ ନିଷ୍ଠ୍ୟାୟତାଂ ତସ୍ୟେ ତେ ସ୍ବାହା ।
ୟା ତେ ଘର୍ମାନ୍ତରିକ୍ଷେ ଶୁଗ୍ୟା ତ୍ରିଷ୍ଟୁଭ୍ୟାଗ୍ନୀଧ୍ରେ ।
ସା ତ ଆ ପ୍ୟାୟତାଂ ନିଷ୍ଠ୍ୟାୟତାଂ ତସ୍ୟେ ତେ ସ୍ବାହା ।
ୟା ତେ ଘର୍ମ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ଶୁଗ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାଃ ସଦସ୍ୟା ।
ସା ତ ଆ ପ୍ୟାୟତାଂ ନିଷ୍ଠ୍ୟାୟତାଂ ତସ୍ୟେ ତେ ସ୍ବାହା ॥୧॥ ୧୮

କ୍ଷତ୍ରସ୍ୟ ତ୍ବା ପରସ୍ତାୟ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତନ୍ତଂ ପାହି ।
ବିଶସ୍ତା ଧର୍ମଣା ବୟମନ୍ତୁ କ୍ରାମାମ ସୁବିତାୟ ନବ୍ୟସେ ॥୨॥ ୧୯

ଚତୁଃସ୍ରଜ୍ଜିର୍ନାଭିରୂତସ୍ୟ ସପ୍ତଥାଃ ସ ନୋ ବିଶ୍ବାୟୁଃ ସପ୍ତଥାଃ ସ ନଃ ସର୍ବାୟୁଃ ସପ୍ତଥାଃ ।
ଅପ ଦୈଷୋ ଅପ ହ୍ବରୋନ୍ୟବ୍ରତସ୍ୟ ସଶ୍ଚିମ ॥୩॥ ୨୦

ଘର୍ମେତଞ୍ଜେ ପୁରୀଷଂ ତେନ ବର୍ଧସ୍ବ ତା ତ ପ୍ୟାୟସ୍ବ ।
ବର୍ଧିଷୀମହି ତ ବୟମା ତ ପ୍ୟାସିଷୀମହି ॥୪॥ ୨୧

ଅତିକ୍ରଦଦୃଷା ହରିର୍ମହାନ୍ନିତ୍ରୋ ନ ଦର୍ଶତଃ ।
ସଃ ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଦିଦ୍ୟୁତଦୁଦଧିର୍ନିଧିଃ ॥୫॥ ୨୨

ସୁମିତ୍ରିୟା ନ ଆପ ଓଷଧୟଃ ସନ୍ତ ଦୁର୍ମିତ୍ରିୟାସ୍ତସ୍ତୈ ସନ୍ତ ।
ୟୋଃସ୍ତାନ୍ୟେଷ୍ଟି ଯଂ ତ ବୟଂ ଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ॥୬॥ ୨୩

ଉଦ୍ୟୟଂ ତମସସ୍ତୁରି ସ୍ବଃ ପଶ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରମ୍ ।
ଦେବଂ ଦେବତ୍ରା ସୂର୍ଯ୍ୟମଗନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିରୁତ୍ତମମ୍ ।
ଏଧୋଃସ୍ୟୋଧିଷୀମହି ସମିଦସି ତେଜୋଃସି ତେଜୋ ମୟି ଧେହି ॥୭॥ (୫) ୨୪

ୟାବତୀ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଯାବଜ ସପ୍ତ ସିନ୍ଧବୋ ବିତସ୍ଥିରେ ।
ତବନ୍ତମିନ୍ଦ୍ର ତେ ଗ୍ରହମୂର୍ଜା ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟକ୍ଷିତଂ ମୟି ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟକ୍ଷିତମ୍ ॥୧॥ ୨୫

ମୟି ତ୍ୟଦିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ବୃହନ୍ନୟି ଦକ୍ଷୋ ମୟି କ୍ରତୁଃ ।

ଘର୍ମସ୍ତ୍ରିଶୁଗ୍ନି ରାଜତି ବିରାଜା ଜ୍ୟୋତିଷା ସହ ବ୍ରହ୍ମଣା ତେଜସା ସହ ॥

ପୟସୋ ରେତ ଆତ୍ମତଂ ତସ୍ୟ ଦୋହମଣୀମଦ୍ଭ୍ୟଞ୍ଜରାମୁଞ୍ଜରାଃ ସମାନ୍ ॥୨॥ (୬) ୨୭

ତ୍ୱିଷଃ ସଂବୃକ୍ କ୍ରତ୍ୱେ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ତେ ସୁଷୁମ୍ନଶସ୍ୟ ତେ ସୁଷୁମ୍ନଶାଗ୍ନିହୃତଃ ।

ଇନ୍ଦ୍ରପୀତସ୍ୟ ପ୍ରଜାପତିଭକ୍ଷିତସ୍ୟ ମଧୁମତ ଉପହୃତ ଉପହୃତସ୍ୟ ଭକ୍ଷୟାମି ॥୧॥ (୭) ୨୭ (୨୦୫୭)

ଦେବସ୍ୟ ତ୍ୱା ଷବ୍ ॥୨॥ ସମୁଦ୍ରାୟ ତ୍ୱାଷ୍ଟ ॥୮॥ ସ୍ୱାହା ପୂଷ୍ଟେ ଦ୍ୱେ ॥୨॥ ଅଭୀମମେକା ॥୧॥

ୟା ତେ ସପ୍ତ ॥୨॥ ଯବତୀ ଦ୍ୱେ ॥୨॥ ତ୍ୱିଷଃସଂବୃଶେକା ॥୧॥

ସପ୍ତାନୁବାକେଷୁ ସପ୍ତବିଂଶତିଃ ॥୨୭॥

॥ ଇତି ଶୁକ୍ଲୟଜୁଃକାଶ୍ୟସଂହିତାୟାଂ ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୩୮ ॥

